

Posudek vedoucí diplomové práce:

Jana Sehnalová : Kázeň ve výuce na prvním stupni základní školy

Leden 2009

Diplomová práce je velmi poctivým zpracováním tématu, které si vyžádalo mnoho času. Teoretická část je zdařilou kompilační studií zohledňující zásadní aspekty problematiky kázně a nekázně ve výuce. Autorce se podařilo shromáždit poznatky, které mohou být užitečné začínajícímu učiteli, jenž by se v dané problematice chtěl zorientovat. Tento úhel pohledu autorka připomíná v celé práci od úvodu po závěr a je třeba ocenit, že pro tento záměr skutečně poskytla solidní základy. Poznatky jsou dobře podloženy odkazy, výklad je až na malé výjimky (např.s.42) logický a soustředěný, poskytuje celkový obraz sledovaných jevů. Autorka nejen poznatky prezentuje, ale všímá si i jejich aplikačních dopadů, což posléze využívá při interpretaci výzkumných údajů. O dobré orientaci v problematice svědčí i členění a formální úprava včetně zdůrazňování klíčových výrazů. Z hlediska tématu je zásadní kapitolou třetí kapitola předkládající poznatky o faktorech působících na vznik nekázně důležitých pro pedagogickou diagnostiku situace rušivého chování a o formách školní nekázně v podobě konkrétních situací a jejich řešení. Také tato část je zpracována účelně a kvalitně.

V empirické části je třeba vyzdvihnout vynikající dokumentaci výzkumného šetření ve všech jeho fázích, realizaci předvýzkumu, na jehož základě byly upraveny položky dotazníku a také vytvoření funkčního výzkumného nástroje umožňujícího porovnat pojetí kázně a nekázně u učitele a žáků v jedné třídě. Je třeba vyzdvihnout též sledování výzkumné problematiky ze tří úrovní – vlastní pozorování diplomantky, pro které si stanovila zdůvodněné kategorie, názory a cíle učitelů, vnímání a zkušenosti žáků. Při interpretaci údajů oceňuji využití teoretických poznatků z 1.části práce, které svědčí o promyšlení souvislostí, ostatně na to autorka několikrát i sama upozorňuje. V závěru této části autorka odkazuje na nové otázky, které se váží k výzkumu.

Náměty k diskusi:

1. Jak stručně a výstižně vysvětlit pojem „humanistická kázeň“ (viz výraz použitý v práci). Jaké jiné typy či druhy kázně lze postavit vedle nebo proti tomuto pojetí.
2. Je dotazník podle autorky nyní v takové podobě, že by jej bylo možno využít pro diagnostiku pojetí kázně-nekázně v jakékoli 4. nebo 5.třídě? Popřípadě vyžadoval by nějaké úpravy, pak jaké, či by tento postup autorka dále nedoporučovala a proč? Bylo by dobré vyjádřit se zejména k pochybnostem na s.190 týkající se shod a rozdílů mezi učiteli a žáky.
3. Doporučovala by autorka výzkumníkům, kteří by opakovali její výzkum, aby vyřadili ze zpracování žakovské dotazníky „vyplněné ledabyle“, protože by mohly ovlivnit výsledky šetření?

Práci doporučuji k obhajobě a oceňuji její kvalitu v obsahu i formálních záležitostech.

Návrh hodnocení:

V Praze, dne 29.12.2008